

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 3. An Clericus excusetur ab irregularitate, si denuntians, aut accusans
protestetur solùm ore tenus, & externè, internè autem, & in animo
contrarium sentiat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

376 Ad 2. Q. R. cum citt. DD. Navar. Covar. Molina, Bonac. Suarez, Palao, Laym. &c. Si accusatio, vel denuntiatio in causa non propria, sed aliena instituat, irregularitatem non evitabis, etiam si protesteris, te criminalem vindictam non intendere, siquidem mortis vel mutilationis supplicium, delicto ita exigente, Judex inflixerit.

Ratio est, quia jus in citt. c. 2. de homicid. speciatim illis succurrere voluit, qui injuriam ad se atinentem in judicio prosequuntur, ut nihil ipsis obesset, etiam si sic occasionem Judici præbeant, sententiam mortis decernendi; hoc autem indultum in causa aliena jus non concessit, sed de aliis, qui in aliena causa accusationem instituunt, jus commune, imponens irregularitatem omnibus cooperatoribus ad mortem, integrum mansit, sicut ex communi docent citt. DD. qui etiam propterea inde inferunt Advocato, & testibus nihil prodesse protestationem, si Judex ex eorum allegationibus ad ferendam mortis sententiam motus fuerit; quia nempe Advocatus & testis non propriam, sed alienam causam prosequuntur. Excipitur tamen casus, quo accusatio, vel denuntiatio alienæ causæ instituitur de crimine pernicioso in futurum pendente, seu ad præcavendum damnum Reipublicæ, vel alterius privatæ personæ, quod aliâ viâ averti nequit; tunc enim non so-

lùm ad cavendum vel avertendum malum proprium, sed etiam alienum Reipublicæ, aut privatæ personæ cuius sine irregularitatis periculo concessum est, damnificatorem accusare, vel denuntiare, ut tenet communis cum citt. DD. quia eo casu non te liberè immisceas causæ sanguinis, sicut se immisceat Judex Officium judicandi assumens, sed lege naturali, vel divina charitatis coactus; non est autem credibile Ecclesiam velle irregularitate afficere actionem jure naturali, vel divino charitatis, debitam: Unde neque tunc opus erit protestatione; cum sit actio suapte natura ab irregularitate exempta, ut cum citatis docet Molina tom. 1. tr. 2. D. 109. & D. citt. n. 9.

Porro accusatio, aut denuntiatio tunc censetur instituta in causa propria, quando est instituta in defensionem, seu reparationem tui honoris, famæ, vel rerum tuarum temporalium, vel parentum, filiorum, fratrum, vel alterius similis consanguinei, item Ecclesiæ tuæ, & domesticorum ita scilicet ut injuria talibus illata per consequens in ipsum etiam conquerentem, seu denuntiantem redundare censetur, prout notant Covar. & Palao cum aliis citt.

Ad 3. Q. an ab irregularitate in- 377
currenda excusetur, qui orete-
nus quidem protestatur, se non
postulare vindictam, seu pœnam

Fff 3 san-

sanguinis, sed satisfactionem, seu compensationem damni dati, quæ tamen protestatio non procedit ex voluntate, ne accusatus occidatur, sed in animo potius contrarium sentit, & intendit?

R. ejusmodi accusantem, seu denuntiantem ab irregularitate exculatum iri modo oretenus, & in foro externo protestetur, adeoque non opus esse, ut protestatio ex animo procedat, sed sufficere, ut evitet irregularitatem, si coram Judice oretenus protestetur, etsi in animo occisionem intendat delicto ita exigente, dummodo exterius intentionem hanc animo conceptam non manifestet. Ita sentiunt Covar. *Clem. citt. si furiosus 2. p. §. 5. n. 2.* Felin. in *C. postulastis de homicid. in fin.* Suarez l. c. Bonac. l. c. Palao l. c. Henriq. l. 14. cap. 11. Avila dub. 9. *Conclus. 3.* Laym. l. c. & alii contra Navar. c. 27. n. 226. & Sylvestr. *V. homicidium 2. q. 8.* Ratio est; quia ex una parte in *citt. cap.* exigitur duntaxat protestatio, nec in eo textu cavetur, hanc protestationem debere ex animo fieri; ex altera parte in foro exteriori, & coram Judice ejusdem est rationis protestatio ficta, & protestatio vera; sicuti ex communiore sententia docet Covar. l. c. cum Suarez & aliis *citt. qui citt. §. 5. n. 1.* etiam notat cum aliis non esse necessarium, ut hæc protestatio simul fiat, cum instituitur accusatio, seu denuntiatio, sed sufficere, si fiat in ipso ju-

dicio, antequam sententia feratur. Econtra verò irregularitatem non evitari, si quis protestationem intermittat, etiamsi interiori animo cupiat, mortem accusato non inferri. Ratio est, quia accusantes de crimine, ob quod accusatus morti adjudicatur, incurrunt excommunicationem, nisi per Canones excipiantur, & excusentur; Canones autem solum excipiunt eum casum, quo quis suam vel suorum injuriam civili accusatione prosequitur, præmissa protestatione, quod poenam sanguinis non postulet, sed damni illati compensationem. Et hinc hæc protestatio non solum Clericis, sed etiam Laicis necessaria est, ut notat Palao l. c. eò quod accusatio per se ad defensionem non tendat, sed ad punitionem; ne tamen ipsa punitio accusatori adscribatur, & fiat irregularis, remedium protestationis est à jure inventum ob rationes supra in *citt. cap. 2.* insinuatæ, & licet in dicto cap. fiat tantum mentio de Clericis, id tamen ideò factum, quod Clericos magis dedecet accusatio, quam Laicos, & quod illi absque urgenti ratione causæ sanguinis se immiscere non possint, prout docent Suarez l. c. n. 6. Molina *D. 74. n. 9.* Navar. *cap. 27. n. 213.* & alii.

Ad 4. Q. R. Clericum ita clamantem, aliisque in auxilium vocantem probabilius eo in casu non incurrere irregularitatem, saltem